

Skogsbruksplan – ett sätt att hålla koll

*Vad är en skogsbruksplan? Hur görs den och varför behövs den? Och vad kostar egentligen en skogsbruksplan?
I Skogsskolan har vi den här gången valt att sätta fokus på skogsbruksplanen – en plan för alla skogsägare.*

Foto: Calle Bredberg

Sara Karlsson, planspecialist i region Umeå, mäter grundytan i ett bestånd med hjälp av ett relaskop.

■ Skogsbruksplanen är vanligen en lönsam investering. Den utgör ett planeringsunderlag som hjälper dig som skogsägare att sätta in rätt åtgärd vid rätt tillfälle och därigenom höja avkastningen från skogen.

Skogsbruksplanen ger dig detaljerad information och kompetenta råd för hur du kan bruka skogen utifrån dina egna intressen och mål. Skogsbruksplanen sätter

virkesproduktionen i fokus samtidigt som den beaktar bevarandet och skapandet av skyddsvärda marker. Syftet med detta är att hitta en balans mellan intensiv produktion och ansvarsfull naturhänsyn.

Så går det till

När du som skogsägare tecknar avtal om skogsbruksplan med en av dina inspektörer, startar ett digert arbete som sedermera visar sig i en form av förvaltningskoncept över din fastighet. Först av allt beställs en flygbildstolkning av hela fastigheten. Denna utförs av externa konsulter med avancerade instrument och utmynnar i ett kartkoncept med en indelning av skogen i bestånd utifrån skogstillstånd och biologiska förutsättningar.

Nästa steg är planläggarens jobb ute i fält. Han/hon samlar in alla de skogliga data som behövs, exempelvis trädslagsblandning, virkesförråd, höjd, ålder

och diameter på skogen. Samtidigt ger planläggaren ett skötselråd för de närmaste tio åren.

När så fältjobbet är utfört sammanställs materialet och kartorna digitaliseras. I och med detta hamnar varje skifte på rätt plats. Därefter är planen färdig för leverans till ägaren. Den lokale inspektorn sätter sig då ned med dig som markägare och tillsammans får ni en fin överblick över det skogliga innehavet.

En plan för alla

Varför en skogsbruksplan? Ja, frågan är befogad. I många fall har man som skogsägare god koll på sin fastighet och vet vad som behöver göras, allt från plantering till slutavverkning. Då kan man självfallet ställa sig frågan om det verkligen är värt att lägga ner dessa tusenlappar som planen ändå kostar, bara för att få de saker man redan visste bekräftade? Trots god kontroll över fastigheten finns det faktiskt skäl till att skaffa en skogsbruksplan.

Många fördelar

Förutom de fördelar som framgår i exemplen på sidan 19 utgör planen underlag för certifiering

En planläggare behöver en hel del verktyg; handdator, tillväxtborr, relaskop, höjdmätare och mycket annat.

Text: Robert Hasselborg
planspecialist i Råneå

Två exempel ur verkligheten

Exempel 1:

En person driver ett skogsföretag där han bland annat gör skogsbruksplaner. När han startade sitt företag för ett antal år sedan började han med att göra en plan över sin egen fastighet, för att testköra all sin nya utrustning.

Han tyckte planläggningen gick väldigt bra. Ett år senare lät han dock en av sina anställda göra om planen. Kan ni gissa hur det gick? Jo, den anställdes plan innehöll en något högre volym, men framför allt höll den ett väsentligt aktivare skogsbruk gällande skogsvård och gallring. Hur ska man då tolka detta? Troligen har det att göra med att man blir lite hemmablind. Därmed inte sagt att man är okunnig, utan snarare att det är lätt att fastna i gamla hjulspår där man för länge sedan har bestämt sig för hur man ska sköta sin skog. Ett sätt att komma ur dessa hjulspår är att låta en oberoende, kompetent person upprätta en plan över fastigheten. Med lite tur kan det innebära ett rejält tillskott i hushållskassan.

Exempel 2:

Att välja mellan två till synes likadana bestånd när ett av dem ska avverkas är ingen lätt sak, framför allt inte då fastigheten kanske är förhållandevis liten och det går lång tid mellan avverkningarna.

Vi har två slutavverkningsbestånd av samma ålder och trädslagsblandning. Ett av dessa ska väljas för omedelbar slutavverkning och det andra ska avverkas om tio år. Virkets rotvärde är 300 kr/m³sk.

	Bestånd 1	Bestånd 2
	Areal 5 hektar	Areal 5 hektar
	300 m ³ sk/hektar	300 m ³ sk/hektar
	Tillväxt 2,5 procent	Tillväxt 2,0 procent
Avverkning idag:	450 000:-	450 000:-
Avverkning år 10:	548 500:-	576 000:-

Kostnad för ett felaktigt beslut: 27 500:- kronor

Slutsats: Planen är ett gott hjälpmedel när man hamnar i lägen där det gäller att prioritera mellan bestånd. Det kan gälla både för slutavverkningar, som i exemplet ovan, men även för röjning och gallring.

enligt PEFC- och FSC-avtal. PEFC-certifiering ger även en extra premie på barmassaved för Norra Skogsägarnas medlemmar. Ytterligare en fördel är att planen är ett stort hjälpmedel vid värdering och överlåtelse av en fastighet. Fördelarna är alltså många och i sammanhanget är priset inte speciellt avskräckande. Alla ansökningar påförs en grundavgift på 2 500 kr och därefter debiteras ett pris per hektar, som blir lägre desto större fastigheten är. För en fastighet på 100 hektar innebär det 2 500 kr + 115 kr/hektar = totalt 14 000 kr.

Om du inte redan har en skogsbruksplan – ta kontakt med din skogsinspektor så hjälper han eller hon dig med det. Skogsbruksplanen är verkligen en lönsam investering.

För att kunna skatta volymen mäts trädhöjden.

Vad gör du av framtiden?

Nutidsmänniskans tillvaro är full av prioriteringar och tidsbristen utgör ett ständigt problem. Norra Skogsägarnas roll som en trygg partner är därför viktigare än någonsin.

Med 15 000 medlemmar i ryggen är Norra Skogsägarna en kraft att räkna med. Ett starkt lagarbete som ökar just dina möjligheter till ett framgångsrikt och lönsamt skogsbruk.

Om du inte redan är medlem så är det dags nu – framtiden är redan här!

www.norra.se

